

1944, október 24. Londýn. — Inštrukcie hlavného veliteľa gen. S. Ingra na udržanie povstaleckého územia na strednom Slovensku, zaslané rádiotelegraficky veliteľovi I. čs. armády gen. R. Viestovi do Banskej Bystrice.

V

Obnovení nepřátelské útočnosti a její rozšíření na nové směry je pokračováním německé snahy uvolnit zejména obě hlavní podélné slovenské komunikace, než se k Vám více přiblíží Rudá armáda. Neboť ohrožením trati Miškolec—Budapešť nabývají obě slovenské trati zvýšené strategické důležitosti.

Proto z důvodů obecných i našich zvláštních¹ se musí vynaložit krajní úsilí, aby na středním Slovensku, byť i v omezenějším prostoru, se udržel souvislý, organizovaný odpor až do příchodu Rudé armády. Jsou dobré důvody k předpokladu, že Němci nebudou mít dosti času likvidovat Váš souvislý odpor, bude-li plně využito výhod terénu, zesíleného opevnění na zvolených místech.

Naléháme na všestranné zintenzivnění pomoci ruské a na materiální pomoc od Britů a Američanů a vyhlídky zdají se býti nadějně.

Věřím, že Ti budu moci brzo blahopřát k překonání této nové — a doufám poslední — krize v tomto těžkém boji.

Gen. Ingr.

SŮA Praha. PMR-L, sign. Slov. nár. rada. Odpis. Strojopisný priepis.

1944, október 25. Praha. — Zpráva úřadu vojenského splnomocnenca pri nemeckom štátnom ministrovi pre Čechy a Moravu a veliteľa vojenského okruhu Čechy a Morava K. H. Frankovi s večerným situačným hlásením nemeckého veliteľa na Slovensku z 24. 10. 1944.

Tajné!

Vec: Situácia na Slovensku.

Večerné hlásenie nemeckého veliteľa na Slovensku z 24. 10. 1944.

1. *Situácia nepriateľa:*

Protivníkom 18. SS divízie panc. granátnikov bolo aj dnes v podstate slovenské vojsko, len v ojedinelých prípadoch s ruským velením. Napriek nepriaznivému počasiu niekoľko hlbkových náletov.

Situácia u bojovej skupiny Schill a divízie Tatra bez zmeny.

¹ Ingr mal zrejme na mysli snahu londýnskej čs. vlády a Beneša zabezpečiť udržaním „vlastnými silami“ oslobodeného územia „výhodnejšie“ podmienky — ako sa nazdávali — pre oslobodenie slovenského územia, pre ďalšie utváranie vzťahov medzi čs. orgánmi a sovietskou armádou a pre priebeh revolúcie.

Pri Bielom Potoku mal protivník delostreleckú prevahu a kládol húževnatý odpor.

V priestore Malužiná (5 km južne od Královej Lehoty) silný odpor nepriateľa. Nepriateľ disponuje mnohými guľometmi a mínometmi.

Situácia u bojovej skupiny Schill a divízii Tatra bez zmeny. ských lietadiel v priestore severozápadne od Turč. Sv. Martina. Zhadzovanie balíkov so zásobami. Celý rad ľahších deštrukcií koľajníc.

2. Vlastná situácia:

18. SS divízia panc. granátnikov: od pravej kolóny t. č. ešte nijaké zprávy. Lavá útočná skupina dobyla Detvu a postupuje ďalej na západ. Bočná kolóna dosiahla horu Ipeľ (20 km východoseverových. od Podkriváňa).

Bojová skupina Schill a pancierová divízia Tatra: čulá výzvedná a prieskumná činnosť.

Útočná brigáda Dirlewanger dobyla ďalšie vrchy južne od Bieleho Potoka, chytila zajatcov a ukoristila niekoľko mínometov, jeden guľomet a jednu 30-wattovú vysielачku. V bojovom priestore na východ od Necpál sa bojová skupina pomaly prebýja proti nepriateľovi, ktorý dostal posilu.

Bojová skupina Wittenmeyer sa pomaly prebýja z Královej Lehoty (36 km východojuhových. od Ružomberka) na Malužinú.

Poveternostná situácia: zlepšená poveternostná situácia nad bojovým priestorom a hlavným zhromažďovacím priestorom znemožnila akékoľvek nasadenie letectva. Veľká vzdialenosť medzi štartom a cieľom znemožňuje jednoznačne určiť počasie, čo je pri nasadení letectva nevyhnutné, znemožňujú to pohoria, ktoré sú medzi štartom a cieľom. Nepriateľ týmto podmienkam nepodlieha.

Opevňovacie práce, stav do 24. 10.: nasadených 16 800 ľudí. Dokončených 100 000 m protitankových prekážok, 38 000 m zákopov, 530 guľometných hniezd.

SÚA Praha. S 110-5-47/154. Originál; strojopis. (Z nemčiny preložila HT.)

1944, október 25. [Londýn.] — Zpráva ministra H. Ripku Slovenskej národnej rade v záležitosti vyslania delegácie SNR do Moskvy, zaslaná rádotelegraficky do Banskej Bystrice.

O

S N R:

V dohode s delegáciou SNR poslali jsme do Moskvy depeši¹, ve které pověřujeme našeho velvyslance, aby vyžádal svolení pro příjezd delegace Slovenské národní rady do Moskvy za tím účelem, aby poděkovala Stalinovi za pomoc Rudé armády a aby dosáhla zesílení pomoci, což se právě nyní jeví krajně naléhavým. Dále vláda požádala velvyslance v Moskvě, aby tlumočil sovětské vládě přání čs. vojenského velení na Slovensku, aby k němu byl delegován Rudou armádou vyšší důstojník s dostatečnou pravomocí, aby mohl nejen informovat sovětskou armádu operující v blízkosti, tedy to, co činí spojovací důstojník Koněvův nyní, nýbrž aby také mohl dávat správné informace do Moskvy pro nutnou pomoc Vám. Zdůraznili jsme, že očekáváme od vyslání takového pověřence zvýšenou pomoc Rudé armády. Takový pověřenec bude mít také možnost vidět na místě, že

¹ Pozri dokument č. 483 z 23. 10. 1944.